

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського»
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла
Коцюбинського
Аріельський університет
Інститут мовної освіти Норвіча
Харбінський інженерний університет
Центральний університет Хар'яна (Індія)

Актуальні проблеми сучасної філології та методики викладання
іноземних мов

Збірник наукових праць

Одеса-2023

УДК 37.016:81'243

А 43

Актуальні проблеми сучасної філології та методики викладання іноземних мов: збірник наукових праць / за заг. ред. А. А. Юмрукуз. Одеса: Магістр, 2023. 79 с.

Збірник містить тексти доповідей IV Міжнародної конференції з питань сучасної філології та методики викладання іноземних мов, що відбулась 20-21 квітня 2023 р. на кафедрі західних і східних мов та методики їх навчання ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

УДК 37.016:81'243

Рецензенти:

К.п.н., доцент, доцент кафедри методики навчання іноземних мов Вінницького державного педагогічного університету імені М. Коцюбинського Петрова А. І.

К.п.н., доцент, доцент кафедри романо-германської філології та методики викладання іноземних мов Міжнародного гуманітарного університету Першина Л. В.

Головний редактор:

А. А. Юмрукуз, кандидат філологічних наук, доцент (ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»)

Редакційна колегія:

Попова О. В., доктор педагогічних наук, професор (Університет Ушинського, Україна)

Ігнатова О. М., кандидат педагогічних наук, доцент (Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського, Україна)

Жовнич О. В., кандидат педагогічних наук, доцент (Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського, Україна)

МакКой А., голова міжнародного освітнього проєкту “English by camp”, викладач Інституту мовної освіти Норвіча, Велика Британія

Петров О. О., кандидат філологічних наук, доцент (Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського, Україна)

Рену Я., доктор філософії, професор Центрального університету Хар'яна, Індія

Давидович Н., доктор філософії, професор (Аріельський університет, Ізраїль)

Ян Юань, доктор філософії, Харбінський інженерний університет (Китайська народна республіка)

©Колектив авторів, 2023

© ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

СВІТ ОБРАЗІВ ЮАНСЬКОЇ ДРАМИ

*Елеонора СТРИГА,
Анна СИЧУК,*

*Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського,
Одеса, Україна*

Одним з ключовий надбань літератури доби Юань є юанська (друга назва – традиційна китайська) драма. Юанська драма є своєрідним літературним відображенням свого часу, адже сюжет, герої, тематика п'єс створювали під впливом культурних, політичних та суспільних події того часу. Особливу увагу слід приділити героям, що фігурують у творах. В основі образів п'єс цього жанру лежать усі існуючі у той період верстви суспільства: імператори, генерали, чиновники, придворні красуні, дрібні торговці, слуги, рибалки, селяни, гетери. Саме через сильний зв'язок з тогочасними реаліями китаєзнавці високо оцінюють значущість юанської драми на шляху вивчення китайської літератури та культури загалом.

Юанську драму також називають «традиційна китайська драма» та «цзадзюй». Цзадзюй (з кит. – «змішані уявлення»). Із плином часу, жанр розвинувся у зрілу чотириактну драматичну форму, в якій пісні чергуються з діалогами. Герої юанських драм персоніфікують узагальнені морально-оціальні категорії, але зустрічаються також спроби індивідуалізації та психологізації образів. Фінали переважно були позитивними. Відомі назви понад 700 творів, але до нас дійшло тільки 160 з них. Також було встановлено авторство 100 п'єс. Жанрове розмаїття юанської драми включає у себе: історичні трагедії і драми (наприклад, «Дош у платанах» Бо Пу), соціальні та побутові драми і комедії, п'єси про повстанців і про розслідування злочинів («Образа Доу Е» Ёуань Ханьцина), любовні комедії («Західний флігель» Ван Шифу), драми на даоські та буддиські сюжети («Скажений Жень» Ма Чжіюаня) й п'єси-казки («Лю І передає листа» Шан Чжунсяня). Крім цього, китайський науковець Чжу Цюань представив класифікацію юанської драми на тематичні групи: про святих небожителів, про відлюдницьке життя та насолоду дао, про чиновників, про відданих сановників, про вірність обов'язку та чесності, про те, як засуджують зрадників, про вигнаних вельмож, про сутички на мечях, про вітри, сніги та луну, про горе та радість, про веселі доми, про добрих та злих божеств.

Перед аналізом героїв Юанської драми, потрібно дати визначення терміну «художній образ». У літературознавчому словнику надається наступне визначення: художній образ – це особлива форма естетичного освоєння світу, створення художніми засобами узагальненої картини дійсності або переживань, утілених у формі конкретного явища. [1, с. 58]. Художні образи поділяють на такі категорії: символічні; за характером – трагічні та комічні; за місцем у творі – головні, другорядні, епізодичні; за ставленням автора – позитивні, негативні; за способом творення – зорові, слухові, дотикові, смакові, запахові; за предметом змалювання – образи-персонажі, образи-пейзажі, образи-речі, образи-емоції,

образи-поняття; за типом співвідношення між чуттєвим образом та його ідеєю – автологічні і металогічні [2, с. 203-209].

Кожен різновид юанської драми має свої художні образи та їхні певні особливості. Розглянути їх в історичних драмах можна на прикладі п'єси «Дош у платанах» Бо Пу та «З одним мечем на бенкет» Гуань Ханьціна. Загалом, такі драми завжди мають героїв, які уособлюють реальних історичних та політичних діячів того часу. Також письменники давали героям китайські імена та переносили дійство в далеке минуле, аби відвід себе підозри монгольських правителів, що тоді були у владі.

Суспільно-побутові п'єси. На прикладі твору невідомого автора «Вбити собаку, щоб наставити чоловіка на добрий розум» можна зробити висновок, що у суспільно-побутових юанських драмах фігурує велика кількість звичайних жителів тогочасного міста: купців, співачок, майстрів, гультяїв та звичайних робочих. Антагоністами в таких виставах постають зазвичай феодалі, чиновники та інші представники багатих верств суспільства, які викривають людські вади.

Проаналізувавши драму «Осінь в Ханьському палаці» Ма Чжиюаня та «Дош у платанах» Бо Пу, можна побачити, що в творах найчастіше змальовується нещасне кохання. Також велику роль грає образ жінки, якій властива жертівність, яскравість та покірність. Ці якості були одними з ключових в уявленні про жінку у тогочасному суспільстві.

Судові драми. Аналізувати образи в цих творах можна на прикладі п'єси Гуань Ханьціна «Образа Доу Е». Можна сказати, що в таких виставах образи ділилися на «чорне та біле», адже засудження зла, у судових драмах – це «вирок», набуває надважливого сюжетного значення. Правосуддя може здійснювати як і реальний персонаж, так і дух померлої від несправедливості людини. Завершенням твору найчастіше є винесення судового вердикту. У ролі вершителя правосуддя часто виступає Бао Чжен – реально існуючий раніше, але ідеалізований сановник XI ст.

Драми на релігійну тематику. Доба Юань стала періодом зростання інтересу до буддійського вчення. Саме воно, разом з конфуціанством та даосизмом, мало найбільший вплив на художні образи драм на цю тематику. Дуже популярним образом є образ звичайної людини, що живе у світі та не уявляє, що насправді вона не простий смертний, а втілення якогось небожителя, який був засланий на землю, для того, щоб спокутувати свої гріхи. Вона повинна віднайти свою «істинну природу», але для цього потрібно познати віру та відмовитись від усіх спокус. Це виявляється дуже складним для людини, тому її наставник змушений використовувати допомогу чудес та магії, щоб залякати та напоумити цю людину. Твори юанської драми насичені різноманітними образами, кожен з яких має своє значення, походження та репрезентує певні особливості або видатних діячів тих часів. Аналіз та розуміння цих образів допомагає глибше розуміти китайську культуру та суспільство означеного періоду.

Література:

1. Зарубіжна література : словник. Укладач І. Д. Давидченко. Харків ФОП. Філімянов С.Ф. 2019. 72 с.
2. Щербаков Я. І. Особливості буддійської символіки та мотивів у драматургії доби Юань (1271-1368). *Вісник Львівського університету. Серія філологічна*. 2011. № 54. С. 203–209.

САТИРА ЯК ОСНОВНИЙ ХУДОЖНИЙ ЗАСІБ У РОМАНІ «НЕОФІЦІЙНА ІСТОРІЯ КОНФУЦІАНЦІВ»

*Елеонора СТРИГА,
Катерина СКОРОБОГАТЬКО,
Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського,
Одеса, Україна*

Роман У Цзінцзи «Неофіційна історія конфуціанців» написаний у 18 сторіччі, в той час у Китаї наряду з витонченою прозою, яка найчастіше була безсюжетною та написаною архаїчною мовою існувала так звана низька проза, провідним жанром якої був роман, до цього жанру й відноситься «Неофіційна історія конфуціанців».

Цікавим є факт, що на відміну від творів, які створювалися в епоху написання роману, він не пов'язаний ні з історією, ні з народними віруваннями, ні з буддійською доктриною. Його герої це звичайні люди, які не мають ні статусу, ні регалій, а дію роману взагалі приписали до епохи правління династії Мін у період з 1487 по 1595, хоча насправді події відбувалися за часів життя самого автора, тобто У Цзінцзи.

Уесь роман умовно можна поділити на 3 частини перша глава, яка є так званим прологом не увійшла ні в одну з них. У пролозі сформульована тема та ідея всього роману, він разом з епілогом обрамлюють роман та дають змогу зрозуміти схему сього твору та змогу зрозуміти та змодельовати різні типи людей в бюрократичному суспільстві.

Перша частина складається з 2-30 голів та розповідає нам про людей, яким кортить зробити кар'єру та «створити власне ім'я». Кажучи про персонажів, то в цій частині їх фігурує велика кількість, і всі вони не схожі один на одного. Серед них є і вчені, які не знають що таке плагіат та намагаються вдати рукописи, які помилково потрапили до них у руки під своїм ім'ям. Дрібні та жорстокі чиновники, багаті купці, крадії та шахраї [1].

Друга частина містить в собі 31- 37 главу, та є набагато меншою за першу. Цю главу У Цзінцзи присвятив справжнім вченим, які перебороли спокусу робити кар'єру та прославляти своє ім'я [1].

Третя (заключна) частина вмістила в себе всі глави, які залишилися, а це з 38 по 54. В цій частині автор створює новий тип героя, який є втіленням всіх чеснот, якими має бути наділений справжній конфуціанець у персонажах. Тут і